

షహీద్ దివస్ పాదయాత్ర 2026

1. నేపథ్యం:

- **సందర్భం:** భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు భగత్ సింగ్, సుభదేవ్ థాపర్, శివరామ్ రాజ్ గురుల త్యాగాలను స్మరించుకుంటూ మార్చి 23న 'షహీద్ దివస్' (Shaheed Diwas) నిర్వహిస్తారు.
- **నిర్వాహకులు:** యువజన వ్యవహారాలు మరియు క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖ, 'మేరా యువ భారత్' (MY Bharat) పోర్టల్ ద్వారా దీనిని నిర్వహిస్తోంది.

2. 2026 పాదయాత్ర విశేషాలు:

- **ఇతివృత్తం (Theme):** "MY Bharat, My Responsibility" (నా భారత్, నా బాధ్యత).
- **వ్యాప్తి:** దేశవ్యాప్తంగా అన్ని 763 జిల్లాలలో ఈ పాదయాత్ర నిర్వహించబడుతుంది.
- **ప్రధాన వేదిక:** హర్యానాలోని ఫరీదాబాద్ (Faridabad) లో కేంద్ర స్థాయి కార్యక్రమం జరుగుతుంది.
- **ముఖ్య అతిథులు:** కేంద్ర యువజన వ్యవహారాల శాఖ సహాయ మంత్రి శ్రీమతి రక్షా ఖడే, హర్యానా క్రీడల మంత్రి శ్రీ గౌరవ్ గౌతమ్.

3. అనుబంధ కార్యక్రమాలు:

- **సివిక్ సెన్స్ ఛాలెంజ్ (Civic Sense Challenge):** మార్చి 22న దేశవ్యాప్తంగా శ్రమదాన్, పరిశుభ్రత మరియు రోడ్డు భద్రతా అవగాహన కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారు.
- **డిజిటల్ క్యాంపెయిన్:** 'ఎక్ యువ ఐసా బి' (Ek Yuva Aisa Bhi) పేరుతో రీల్ పోటీలు మరియు క్వీజ్ కార్యక్రమాలు MY Bharat పోర్టల్ ద్వారా నిర్వహిస్తున్నారు.

4. MY Bharat గణాంకాలు (పరీక్షల కోసం):

- ఇప్పటివరకు 13 జాతీయ స్థాయి, 108 రాష్ట్ర స్థాయి, మరియు 1,573 జిల్లా స్థాయి వికసిత్ భారత్ పాదయాత్రలు జరిగాయి.
- సుమారు 21 లక్షల మంది యువత ఇందులో భాగస్వాములయ్యారు.

పరీక్షా బిల్స్ (QUICK REVISION):

అంశం	వివరాలు
తేదీ	మార్చి 23, 2026
థీమ్	MY Bharat, My Responsibility

అంశం	వివరాలు
నోడల్ ఏజెన్సీ	MY Bharat (Mera Yuva Bharat)
ప్రధాన నగరం	ఫరీదాబాద్, హర్యానా
ఎవరి జ్ఞాపకార్థం?	భగత్ సింగ్, రాజ్ గురు, సుఖ్ దేవ్

డిగ్రీల్-పంతియాల్ ట్వీన్ ట్యూబ్ టన్నెల్స్ (J&K)

1. ప్రాజెక్ట్ నేపథ్యం:

- **ప్రాంతం:** జమ్మూ & కాశ్మీర్ లోని రాంబన్-బనిహాల్ సెక్షన్ (NH-44).
- **ప్రాధాన్యత:** గతంలో 'ఖూనీ నల్లా' (Khooni Nallah) గా పిలువబడే ప్రమాదకరమైన, కొండచరియలు విరిగిపడే ప్రాంతంలో ఈ సొరంగాలు నిర్మించబడ్డాయి. ఇది జమ్మూ మరియు శ్రీనగర్ మధ్య అన్ని వాతావరణ పరిస్థితులలో (All-weather connectivity) ప్రయాణాన్ని సులభతరం చేస్తుంది.

2. సాంకేతిక వివరాలు:

- **రకం:** 4-లేన్ ట్వీన్ ట్యూబ్ టన్నెల్ (రెండు సమాంతర సొరంగాలు).
- **సొరంగం పొడవు:** * ఉత్తర దిశ (North Bound): 2.6 కి.మీ & 0.619 కి.మీ.
○ దక్షిణ దిశ (South Bound): 3.08 కి.మీ.
- **నిర్మాణ పద్ధతి:** NATM (New Austrian Tunnelling Method) – సంక్లిష్టమైన భౌగోళిక పరిస్థితుల్లో సొరంగాలు తవ్వడానికి ఈ పద్ధతిని ఉపయోగిస్తారు.
- **వ్యయం:** ₹866.37 కోట్లు.

3. వ్యూహాత్మక మరియు ఆర్థిక ప్రయోజనాలు:

- **ప్రయాణ సమయం:** గతంలో గంటల తరబడి (కొన్నిసార్లు రోజులు) పట్టే ప్రయాణం ఇప్పుడు కేవలం 5 నిమిషాల్లో పూర్తవుతుంది.
- **వ్యూహాత్మక ప్రాముఖ్యత:** సరిహద్దు ప్రాంతాలకు సైన్యం మరియు భద్రతా బలగాల వేగవంతమైన కదలికలకు (Strategic connectivity) ఇది కీలకం.
- **ఆర్థికం:** వస్తు రవాణా ఖర్చు తగ్గడం, పర్యాటక రంగం అభివృద్ధి మరియు స్థానిక విద్యార్థులకు, ప్రజలకు సురక్షిత రవాణా సౌకర్యం కలుగుతుంది.

4. ప్రస్తుత స్థితి:

- ఈ ప్రాజెక్ట్ ప్రస్తుతం 87.2% భౌతిక పురోగతిని సాధించింది (మార్చి 2026 నాటికి).

క్విక్ రివిజన్ టేబుల్:

అంశం	వివరాలు
నేషనల్ హైవే	NH-44 (జమ్మూ - శ్రీనగర్)
ప్రాజెక్ట్ పేరు	డిగ్గోల్-పంటియాల్ ట్యూన్ ట్యూబ్ టన్నెల్స్
నిర్మాణ సాంకేతికత	NATM (New Austrian Tunnelling Method)
ముఖ్య ఉద్దేశ్యం	కొండచరియల ప్రమాదాల నుండి రక్షణ, ఆల్-వెదర్ కనెక్టివిటీ
ప్రస్తుత పురోగతి	87.2%

భారత్ - ఆఫ్రికా శక్తి భాగస్వామ్యం 2026

1. సదస్సు నేపథ్యం:

- **వేదిక:** భారత్ ఎలక్ట్రిసిటీ సమ్మిట్ (Bharat Electricity Summit 2026), న్యూఢిల్లీ.
- **తేదీ:** మార్చి 21, 2026.
- **అధ్యక్షత:** శ్రీ మనోహర్ లాల్ (కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ మంత్రి).

2. సహకారానికి ఎంచుకున్న కీలక రంగాలు (Key Areas of Cooperation):

భారత్ మరియు ఆఫ్రికా దేశాల మధ్య ప్రధానంగా నాలుగు అంశాలపై దృష్టి సారించారు:

- **పునరుత్పాదక ఇంధనం (Renewable Energy):** సౌర, పవన శక్తి విస్తరణ.
- **గ్రిడ్ ఆధునీకరణ (Grid Modernization):** పరస్పర అనుసంధానిత గ్రిడ్ వ్యవస్థల అభివృద్ధి.
- **ఇంధన నిల్వ మరియు ఫ్లెక్సిబిలిటీ (Energy Storage & Flexibility):** విద్యుత్ నిల్వ సాంకేతికత.
- **సంస్థాగత సామర్థ్యం (Institutional Capacity Building):** శిక్షణ మరియు సాంకేతిక బదిలీ.

3. ముఖ్యమైన విజన్ మరియు నినాదాలు:

- **విజన్:** "One Sun, One World, One Grid" (ఒకే సూర్యుడు, ఒకే ప్రపంచం, ఒకే గ్రిడ్).
- **నినాదం:** "భాగస్వామ్యం - ఆధిపత్యం కాదు; సహకారం - పోటీ కాదు" (Partnership, not dominance; cooperation, not competition).

- **లక్ష్యం:** ఇంధన లోటు నుండి ఇంధన మిగులు దేశంగా భారత్ సాధించిన అనుభవాలను ఆఫ్రికా అభివృద్ధికి అందించడం.

4. కీలక సంస్థలు మరియు ప్రాజెక్టులు:

- **Africa50:** ఆఫ్రికాలో మౌలిక సదుపాయాల పెట్టుబడుల కోసం పనిచేసే సంస్థ. దీని ప్రతినిధులు ఈ సదస్సులో పాల్గొన్నారు.
- **కెన్యా ట్రాన్స్మిషన్ ప్రాజెక్ట్ (Kenya Transmission Project):** పవర్ గ్రిడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు Africa50 భాగస్వామ్యానికి ఇదొక విజయవంతమైన ఉదాహరణ.
- **అంతర్జాతీయ సౌర కూటమి (International Solar Alliance - ISA):** ఈ వేదిక ద్వారా ఆఫ్రికా దేశాల్లో సౌర విద్యుత్ ప్రాజెక్టులను వేగవంతం చేయడం.

5. ఆర్థిక మరియు సామాజిక ప్రాముఖ్యత:

- ఆఫ్రికా దేశాలు కేవలం 'సహాయం' (Aid) కోసం కాకుండా, **పెట్టుబడులు (Investment)** మరియు **సాంకేతిక బదిలీ (Technology Transfer)** కోసం భారత్‌తో జతకడుతున్నాయి.
- స్మార్ట్ మీటరింగ్, మైక్రో గ్రిడ్లు మరియు గ్రామీణ ప్రాంతాలకు తక్కువ ఖర్చుతో కూడిన సోలార్ సొల్యూషన్స్ అందించడం ప్రాధాన్యతగా నిర్ణయించారు.

క్విజ్ రివిజన్ టేబుల్ (EXAM POINTS):

అంశం	వివరాలు
సదస్సు పేరు	భారత్ - ఆఫ్రికా వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్య భేటీ
నిర్వహించిన వేదిక	భారత్ ఎలక్ట్రిసిటీ సమ్మిట్ 2026, ఢిల్లీ
ప్రధాన థీమ్	గ్రిడ్ ఆధునీకరణ & పునరుత్పాదక ఇంధనం
ప్రధాన భాగస్వామ్య సంస్థ	Africa50
భారత్ తరపున నాయకత్వం	శ్రీ మనోహర్ లాల్ (కేంద్ర విద్యుత్ మంత్రి)

ప్రకృతి 2026 & ఇండియన్ కార్పొరేషన్ మార్కెట్

1. సదస్సు వివరాలు:

- **పేరు:** ప్రకృతి 2026 (Prakriti 2026) – కార్బన్ మార్కెట్లపై అంతర్జాతీయ సదస్సు.
- **నిర్వాహకులు:** బ్యూరో ఆఫ్ ఎనర్జీ ఎఫిషియెన్సీ (BEE), కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ మరియు పర్యావరణ శాఖ ఆధ్వర్యంలో.
- **వేదిక:** భారత్ ఎలక్ట్రిసిటీ సమ్మిట్ 2026లో భాగంగా న్యూఢిల్లీలో నిర్వహించబడింది.
- **ఇతివృత్తం (Theme):** “Unlocking Carbon Finance for NDC Implementation through Global Partnerships and Digital Pathways”.

2. ఇండియన్ కార్బన్ మార్కెట్ (ICM) పోర్టల్:

- **ప్రారంభం:** కేంద్ర మంత్రి శ్రీ మనోహర్ లాల్ దీనిని ప్రారంభించారు.
- **వెబ్ సైట్:** www.indiancarbonmarket.gov.in
- **ఉద్దేశ్యం:** భారతదేశంలో కార్బన్ మార్కెట్ అమలు మరియు నిర్వహణకు ఇది ఒక కేంద్ర వేదికగా పనిచేస్తుంది. ఇది పారదర్శకమైన 'కార్బన్ క్రెడిట్ ట్రేడింగ్'కు వీలు కల్పిస్తుంది.

3. కార్బన్ క్రెడిట్ ట్రేడింగ్ స్కీమ్ (CCTS):

- **నేపథ్యం:** దీనిని 2023లో నోటిఫై చేశారు.
- **ప్రస్తుత స్థితి:** బయో గ్యాస్, హైడ్రోజన్ మరియు ఫారెస్ట్ వంటి రంగాలలో 9 పద్ధతులను (Methodologies) నోటిఫై చేశారు.
- **పరిధి:** 7 ఇంధన సాంద్రత కలిగిన రంగాలలో సుమారు 490 సంస్థలను (Obligated Entities) దీని కింద గుర్తించారు.

4. ప్రధాన లక్ష్యాలు (3 'C's):

సదస్సులో కార్బన్ మార్కెట్ల బలోపేతానికి మూడు సూత్రాలను ప్రతిపాదించారు:

1. **Credibility (విశ్వసనీయత):** డిజిటల్ MRV (Monitoring, Reporting, and Verification) ద్వారా ఉద్ధారాల తగ్గింపును ధృవీకరించడం.
2. **Capital (పెట్టుబడి):** క్లీన్ లెక్కలబజీ (గ్రీన్ హైడ్రోజన్, రెన్యూవబుల్ ఎనర్జీ) వైపు పెట్టుబడులను మళ్లించడం.
3. **Collaboration (సహకారం):** పారిస్ ఒప్పందంలోని **ఆర్టికల్ 6** ద్వారా అంతర్జాతీయ సహకారం పొందడం.

5. ప్రాముఖ్యత:

- భారతదేశం తన NDC (Nationally Determined Contributions) లక్ష్యాలను చేరుకోవడానికి ఇది దోహదపడుతుంది.
- MSMEలు మరియు రైతులకు కార్బన్ క్రెడిట్ల ద్వారా ఆర్థిక ప్రయోజనం చేకూర్చడం.
- పర్యావరణ బాధ్యతను (Climate Responsibility) ఆర్థికాభివృద్ధితో (Economic Growth) జోడించడం.

క్విక్ రివిజన్ టేబుల్ (EXAM POINT OF VIEW):

అంశం	వివరాలు
సదస్సు పేరు	ప్రకృతి 2026 (Prakriti 2026)
నోడల్ ఏజెన్సీ	బ్యూరో ఆఫ్ ఎనర్జీ ఎఫిషియెన్సీ (BEE)
కొత్త పోర్టల్	Indian Carbon Market Portal
కీలక పథకం	Carbon Credit Trading Scheme (CCTS) 2023
పారిస్ ఒప్పందం ఆర్టికల్	ఆర్టికల్ 6 (అంతర్జాతీయ కార్బన్ మార్కెట్ సహకారం)

ప్రపంచ జల దినోత్సవం కాంక్షేవ్ 2026

1. నేపథ్యం (Background):

- **ప్రపంచ జల దినోత్సవం:** ప్రతి ఏటా మార్చి 22న నిర్వహిస్తారు. (మొదటిసారి 1993లో నిర్వహించారు).
- **ప్రతిపాదన:** 1992లో రియో డి జెనీరోలో జరిగిన 'యునైటెడ్ నేషన్స్ కాన్ఫరెన్స్ ఆన్ ఎన్విరాన్మెంట్ అండ్ డెవలప్మెంట్' (UNCED)లో ప్రతిపాదించబడింది.
- **లక్ష్యం:** సస్టైనబుల్ డెవలప్మెంట్ గోల్ (SDG 6) - 2030 నాటికి అందరికీ సురక్షితమైన నీరు మరియు పరిశుభ్రతను అందించడం.
- **2026 గ్లోబల్ థీమ్:** "Water and Gender" (నీరు మరియు లింగ సమానత్వం).

2. భారతీయ కాంక్షేవ్ వివరాలు:

- **తేదీ:** మార్చి 23, 2026.
- **వేదిక:** డాక్టర్ అంబేద్కర్ ఇంటర్నేషనల్ సెంటర్, న్యూఢిల్లీ.
- **భారతీయ ఇతివృత్తం (Theme):** "Industry for Water" (నీటి కోసం పరిశ్రమలు).
- **ప్రారంభించిన వారు:** శ్రీ సి.ఆర్. పాటిల్ (కేంద్ర జల శక్తి మంత్రి).

3. విడుదల చేయనున్న కీలక నివేదికలు (Most Important for Exams):

ఈ సదస్సులో జల గణనకు సంబంధించిన ఐదు ముఖ్యమైన నివేదికలను విడుదల చేయనున్నారు:

1. 7వ మైనర్ ఇరిగేషన్ సెన్సస్ (7th Minor Irrigation Census).
2. 2వ నీటి వనరుల గణన (2nd Census of Water Bodies).
3. మొదటి స్ప్రింగ్స్ (బుగ్గలు) గణన (1st Census of Springs).
4. మొదటి మేజర్ & మీడియం ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల గణన.
5. నేషనల్ వాటర్ డేటా పాలసీ (National Water Data Policy).

4. చర్చనీయాంశాలు (Thematic Sessions):

- **స్లడ్జ్ మేనేజ్మెంట్:** వ్యర్థ జలాల శుద్ధి మరియు వనరుల పునరుద్ధరణ.
- **స్మార్ట్ మానిటరింగ్:** నీటి వినియోగంపై నిఘా ఉంచడానికి AI మరియు IoT సాంకేతికతను ఉపయోగించడం.
- **హిమాలయ గ్లేసియర్స్:** శీతోష్ణస్థితి మార్పుల ప్రభావం మరియు హిమాలయ గ్లేసియర్ల పరిరక్షణ.

5. ఇతర ముఖ్యాంశాలు:

- **జల శక్తి హ్యూకథాన్:** విజేతలకు అవార్డుల ప్రదానం.
- **పరిశ్రమల డిక్లరేషన్:** పరిశ్రమలు నీటి వినియోగదారులుగా కాకుండా, 'నీటి సంరక్షకులు'గా (Water Stewards) మారాలని పిలుపు.

క్విక్ రివిజన్ టేబుల్:

అంశం	వివరాలు
ప్రపంచ జల దినోత్సవం	మార్చి 22
భారత కాంక్రీట్ తేదీ	మార్చి 23, 2026
భారతదేశ థీమ్ (2026)	Industry for Water
ప్రపంచ థీమ్ (2026)	Water and Gender
ముఖ్య నివేదికలు	1st Census of Springs, 2nd Water Bodies Census

అంశం	వివరాలు
ముఖ్య ఉద్దేశ్యం	SDG 6 లక్ష్య సాధన

ఐఎన్ఎస్ తారాగిరి (INS TARAGIRI - F41)

1. ప్రాజెక్ట్ వివరాలు:

- ప్రాజెక్ట్ పేరు: ప్రాజెక్ట్ 17A (Project 17A).
- నౌక రకం: స్టెల్త్ గైడెడ్ మిస్సైల్ ఫ్రిగేట్ (Stealth Guided Missile Frigate).
- ఎన్నో నౌక: ఈ క్లాస్ లో ఇది నాల్గవ నౌక.
- నిర్మించిన సంస్థ: మజగాన్ డాక్ షిప్ బిల్డింగ్ లిమిటెడ్ (MDL), ముంబై.

2. సాంకేతిక సామర్థ్యాలు:

- బరువు: 6,670 టన్నులు.
- స్టెల్త్ ఫీచర్: రాడార్ కు దొరక్కుండా తక్కువ 'రాడార్ క్రాస్-సెక్షన్' (Reduced Radar Cross-Section) కలిగి ఉంటుంది.
- ప్రాపల్షన్: CODOG (Combined Diesel or Gas) వ్యవస్థ. ఇది గ్యాస్ టర్బైన్లు మరియు డీజిల్ ఇంజిన్ల కలయికతో పనిచేస్తుంది.
- స్వదేశీ పరిజ్ఞానం: ఈ నౌకలో 75% కంటే ఎక్కువ స్వదేశీ కంటెంట్ (Indigenous content) ఉంది.

3. ఆయుధ సంపత్తి:

- సూపర్ సోనిక్ ఉపరితలం నుండి ఉపరితలానికి ప్రయోగించే క్షిపణులు (Surface-to-Surface Missiles).
- మధ్య శ్రేణి ఉపరితలం నుండి గగనతలానికి ప్రయోగించే క్షిపణులు (MR-SAM).
- అధునాతన యాంటీ-సబ్ మెరైన్ వార్ ఫేర్ (ASW) సూట్.

క్విక్ రివిజన్ టేబుల్ (EXAM POINTS):

అంశం	వివరాలు
నౌక పేరు	తారాగిరి (Taragiri - F41)
ప్రాజెక్ట్	Project 17A

అంశం	వివరాలు
తయారీదారు	MDL (మజగాన్ డాక్ పిప్ బిల్డర్స్)
ముఖ్య లక్షణం	స్టెల్త్ సామర్థ్యం (Stealth Capability)
నినాదం	ఆత్మనిర్పర్ భారత్ (75% స్వదేశీ పరిష్కారం)

'మీ ఇంటికి - మీ డాక్టర్' (MEE INTIKI - MEE DOCTOR)

1. ప్రాజెక్ట్ నేపథ్యం:

- **నిర్వాహకులు:** ఇండియన్ రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ (IRCS), ఆంధ్రప్రదేశ్ శాఖ.
- **ప్రారంభ తేదీ:** మార్చి 1, 2026 (మూడేళ్ల కాలపరిమితి గల ప్రాజెక్ట్).
- **ఆర్థిక సహకారం:** రూరల్ ఎలక్ట్రిఫికేషన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (REC Limited) తన కార్పొరేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ (CSR) నిధుల ద్వారా దీనికి ఆర్థిక సహాయం అందిస్తోంది.
- **బడ్జెట్:** ₹8.40 కోట్లు.

2. లక్ష్యాలు (Objectives):

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రాథమిక ఆరోగ్య రక్షణను (Primary Healthcare) బలోపేతం చేయడం ఈ పథకం ప్రధాన ఉద్దేశ్యం. దీని ద్వారా సాధించాల్సిన ముఖ్య లక్ష్యాలు:

- **IMR & MMR:** శిశు మరణాల రేటు (Infant Mortality Rate) మరియు మాతృ మరణాల రేటు (Maternal Mortality Rate) తగ్గించడం.
- **వ్యాధుల నివారణ:** అంటువ్యాధుల వ్యాప్తిని అరికట్టడం.
- **టీకా కార్యక్రమం:** 100% ఇమ్మునైజేషన్ (రోగనిరోధక టీకాలు) కవరేజీని నిర్ధారించడం.
- **మరణాల రేటు:** మొత్తం మరణాల రేటును (Overall Mortality) తగ్గించడం.

3. అమలు చేసే జిల్లాలు (7 జిల్లాలు):

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఎంపిక చేసిన 7 జిల్లాల్లో ఈ ప్రాజెక్టును అమలు చేస్తున్నారు:

1. పార్వతీపురం మన్యం
2. అల్లూరి సీతారామరాజు (పాడేరు)
3. నంద్యాల
4. పల్నాడు

5. తిరుపతి
6. డాక్టర్ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ కోనసీమ
7. పశ్చిమ గోదావరి

క్విజ్ రివిజన్ టేబుల్ (EXAM POINTS):

అంశం	వివరాలు
పథకం పేరు	మీ ఇంటికి - మీ డాక్టర్
నిర్వహణ	IRCS (ఆంధ్రప్రదేశ్ శాఖ)
నిధులు ఇచ్చే సంస్థ	REC Limited (CSR కింద)
ప్రధాన లక్ష్యం	గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో గడపవద్దకే వైద్యం
అమలు కాలం	3 ఏళ్లు (2026 - 2029)
జిల్లాల సంఖ్య	7 జిల్లాలు